

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/119/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011616
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121011616.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Cabanom, PhD., v trestnej veci odsúdeného: Z. E., nar. XX.X.XXXX, bytom C. - M. H. Ves, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 16.09.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd návrh odsúdeného: Marian E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. - M. H. N., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 25.02.2013, sp. zn. 3T/9/2013, v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava V zo dňa 18.10.2017, sp. zn. 3T/9/2013,
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 04.08.2021 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného Z. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. - M. H. N., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v čase rozhodovania o jeho návrhu o podmiennečné prepustenie vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia trest odňatia slobody vo výmere 2 roky za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 25.02.2013, sp. zn. 3T/9/2013, v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava V zo dňa 18.10.2017, sp. zn. 3T/9/2013.

Odsúdený vo svojom návrhu požiadal o podmiennečné prepustenie, nakoľko splnil zákonom stanovené podmienky.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to: hodnotenie odsúdeného vypracované riaditeľom ÚVTOS, skrátený výpis klienta, odpis z registra trestov, trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V zo dňa 25.02.2013, sp. zn. 3T/9/2013, uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo dňa 18.10.2017, sp. zn. 3T/9/2013.

Z hodnotenia riaditeľa UVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu v ústave je na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok dodržiava, príkazy príslušníkov rešpektuje. V osobných veciach si udržiava primeraný poriadok. V kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyvoláva. Z radov odsúdených nezastáva žiadnu funkciu. Bol jedenkrát disciplinárne odmenený a to dňa 13.08.2021 pochvalou za vzorné plnenie si pracovných povinností. Disciplinárne potrestaný nebol. Počas výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Odsúdený je od dňa 16.08.2021 pracovne zaradený na pracovisku mimo ústav

s dohľadom Alro Slovakia, kde si riadne plní svoje povinnosti. Podľa potreby sa zapája do činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Odsúdený nie je zaradený do skupinových foriem práce, je mu venovaný individuálny prístup zameraný na rozvoj empatie a sociálnych kompetencií ako aj kritického pohľadu na spáchanú trestnú činnosť. Tiež je vedený k rešpektovaniu interných noriem platných v ústave. Možno konštatovať, že odsúdený plní stanovené ciele programu zaobchádzania. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. V súčasnosti nie je voči odsúdenému vedené ďalšie trestné stíhanie. Riaditeľ konštatuje, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporúča ho podmienenčne prepustiť.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmieneného prepustenia 28.07.2021.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 8 záznamov a to z rokov 1990, 1993, 1999, 2001, 2007, 2013, 2016 a 2017 za rôznorodú trestnú činnosť.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje žiadosť odsúdeného zamietnuť z dôvodu nesplnenia druhej materiálnej podmienky.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že žiada o podmienené prepustenie, nakoľko by rád splnil dlh na výživnom, ktorý má voči deťom.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku „O podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.“

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona „Súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.“

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona „Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.“

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienené prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmienené prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienenom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko

rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona ku dňu 30.05.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 16.09.2021 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená je. Súd poukazuje na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, podľa ktorého odsúdený dodržiava ústavný poriadok, je pracovne zaradený, bol jedenkrát disciplinárne odmenený, nebol disciplinárne potrestaný a plní ciele stanovené programom zaobchádzania.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Odsúdený bol doposiaľ osemkrát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť, je piaty krát vo výkone trestu odňatia slobody. V prípade odsúdeného teda nešlo o ojedinelé a výnimočné zlyhanie v jeho správaní, ale o opakovanú trestnú činnosť, ktorá svedčí o sklonoch odsúdeného páchať trestnú činnosť. Odsúdený aktuálne vykonáva trest odňatia slobody pôvodne uložený ako podmiennečný trest odňatia slobody, nakoľko sa však v skúšobnej dobe dopustil ďalšieho protiprávneho konania, bol mu nariadený jeho výkon. Odsúdeného teda od páchania trestnej činnosti neodradili predchádzajúce odsúdenia, predchádzajúce výkony nepodmiennečného trestu odňatia slobody, a ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri podmiennečnom odsúdení. Na základe správania odsúdeného na slobode má súd za to, že k právne aprobovanému správaniu je odsúdený motivovaný a vedený len v prostredí ústavu počas výkonu trestu odňatia slobody, keďže odsúdeného nedokázalo nič motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom na slobode, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony.

Pokiaľ odsúdený smerom k dôvodom podmiennečného prepustenia poukazuje na povahu trestného činu a na dlžné výživné voči svojim deťom, súd uvádza, že odsúdený si podľa rozhodnutia, ktorého trest v súčasnosti vykonáva, vyživovaciu povinnosť neplnil po dlhší čas, pričom za neplnenie vyživovacej povinnosti bol súdne trestaný aj v minulosti v roku 1999, a aj neskôr v roku 2016. Je evidentné, že odsúdený si dlhodobu a opakovanu napriek odsúdeniam neplní vyživovaciu povinnosť, a preto tvrdenia odsúdeného v konečnom návrhu nemôžu byť v žiadnom prípade dôvodom na jeho podmiennečné prepustenie.

Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť mal preto súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, teda tak, že návrh odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.